

Emlékezet köve.

Felbúg az orgona. Nem czikornyás ének
Szól hivságosan az ősök Istenének,
Egyszerű zsolozsma, az áhitat szárnyán,
Mennyei szent trónhoz alázattal szállván.

Nincsen itt külső dísz. Égre törő falak
Kápráztatás nélkül fönséggel állanak.
Csak a megindult szív őszinte érzése
Vonja az arcokat ragyogásba, fénybe.

Künn, templom falának rejtett szögletében,
Kerek görgetegkő vonul meg szerényen.
Mint valami kincsnek, úgy viselik gondját,
Esőtől, vihartól kegyelettel óvják.

Oh, e sűrke kőről fényes sugárkéve
Ragyog a merengő álmatag lelkére,
Sugárözöne a hű emlékezetnek,
Mikor nagy eszmékért éltek, lelkesedtek.

Szegletkő volt akkor valami ház sarkán.
Szabad gondolatok folyama áradván,
Dávid Ferencz, a nagy apostol rajt' állott,
Hirdetve az ígét, örök tanuságot.

S delejes áramként szava bőve, lángja
Ezereknek szivét — lelkét általjárta.
Ezerek ajkáról tört fel igaz hitben,
Megszentelt erővel: Egy, csak egy az Isten!

Oh ez a szürke kő győzelem emléke,
Erős meggyőződés dicsőítésére,
Mikor nem önérdek, igazság szózatja
Vitt a küzdelembe, tüzelt viadalra.

Lelkünket kicsinyes tusák szennyezék be. . .
Ez egyszerű kőnél tán magához térve,
Újra nagyokra tör tisztán, szennytelenül,
Bús, szürke egünkre talán új fény derül!

VERSÉNYI GYÖRGY.

Tanügyi Szemle.

Felsőbb és középisk. tanügy.

A *közoktatási budget-vita* folyamán Wlassics minister nagy szabású, tervekben és gondolatokban gazdag beszédet mondott, a mely kiterjeszkedett a közoktatás minden ágára. Beszédje bevezető részében általános érdekű kérdéseket tárgyal. Érti, hogy igen sok culturalis szükségletet nem lehet kielégíteni az anyagi eszközök hiányában, de „az eddiginél minden irányban és minden téren sokkal többet kell tenni“, mert „az egységes szerves nemzeti közoktatás az az archimedesi pont, a melyből nemzetünket nagygyá és hatalmassá lehet felemelni“. Minden tényezőnek az államnak, társadalomnak, egyháznak sokkal többet kell tennie az eddiginél e célra. A magyar culturának minden ízében europaivá, de mégis magyarrá kell lennie.

A *felső oktatás* célja kettős: tudományos buvárlás és szakképzés. A felső oktatás törvénnyel szabályozva nincs, elavult rendeleteken nyugszik. Ez törvényhozási úton szabályozandó. De e szabályozásnál egyik legnagyobb nehézség a *theologiai intézetek* kérdése. Az államnak lehet s van befolyása a papképzésre, mert „az államra nézve a vallásosság nem lehet közönyös“. Célja az, hogy Budapesten fenn-tartsa a róm. kath. és a gör. kel. szerb egyházak theologiai karát, Kolozsvárt az egyesült protestans és a gör. kel. theologiai kart.

A *tanárképzés* kérdésénél felfogása az, hogy az az egyetemen történjék. Ettől a nézetétől el nem tér soha. E képzés mindenképp előtt tudományos szellemű kell hogy legyen, de a szakképzésre is különös gond fordítandó. Különben ez a tanárképzőintézetnek az Eötvös-collegiummal való kapcsolatba hozásával meg fog indulni.

A *középiszkoláknál* megemlékezik mindenképp előtt arról a két felhívásáról, melyekben a közoktatási tanácsot a *görög pótló tanulmányok* és a tantervnek a *nemzeti elemek* és a *túlterhelés* szempontjából való revisiójára szólítja fel. Utóbbira nézve meg van győződve, hogy jó tanárok, jó és világos tankönyvek segélyével könnyen van segítve a bajon.

Az *egységes jogosítású középiszkolára* térve át, ez az egyetemre készít elő“; e mellett volna egy életképes polgári iskola, mely részben önálló, részben szakiskolákra készítene elő. Ez aztán a *minősítési törvény* revisióját vonná maga után, „mert nálunk kissé túlbuzgalomból az érettségi vizsgálatok nagyon is kiterjesztettek olyan pályák előfeltételévé, melyeket bátran lehetne a jól szervezett polg.